

Suomen maahantulokäytännöistä tulossa vuosisadan kaaos

Lähes 16 kuukautta vallinneiden epämääräisten ja vaihtuvien matkustusrajoitusten jälkeen matkailuala ehti hetken iloita maahantulomallista, joka mahdollistaa ulkomaalaisten matkustuksen Suomeen ja selkeyttää samalla suomalaismatkustajien paluuta kotimaahan. Maanantaina 12.7. voimaan tuleva lainsäädäntö saatiin eduskunnan toimesta lähelle yleiseurooppalaisia maahantulon linjauksia. Sisärajalvonnin jatkaminen heinäkuun lopulle ja 'vihreiden maiden' karsiminen minimiin vesittävät jälleen kerran matkailuyritysten toiminnan elpymisen.

Kuukausien odottelun jälkeen Suomen matkailualan liitto (SMAL) ja sen jäsenyritykset pääsivät viestittämään kansainvälisille matkanjärjestäjille ja muille kumppaneilleen Suomen maahantulon helpotuksista: Suomeen pääsisi vihdoin matkustamaan vapaasti todistuksella kahdesta rokotteesta tai kuuden kuukauden sisällä maahantulosta sairastetusta covid-taudista. On ikävää, että Suomi ei kuitenkaan noudata EU-komission suosituksia ja neuvostossa yhteisesti sovittuja linjauksia, mikä näkyy vaatimuksena toisesta testistä niillä matkustajilla, joilla edellä mainitun todistuksen sijaan on vasta yksi rokote tai todistus negatiivisesta koronatestituloksesta. Heinäkuun alussa voimaan tullessa EU:n digitaalista covid-todistusta koskevassa lainsäädännössä myös negatiivisen testituloksen tulisi mahdollistaa maahantulo ilman rajoituksia.

Näillä käytännöillä matkustusta olisi kenties saatu jo mukavasti käyntiin, mutta hallituksen laskelmoitu väliintulo sisärajalvonnin jatkamisella sekä ns. vapaan matkustuksen eli vihreiden maiden rajan perusteettomalla pudottamisella ennestään alhaisesta 25:n raja-arvosta 10:een pistää Suomen täysin eriarvoiseen asemaan muun Euroopan kanssa.

- Suomi on koko pandemian ajan harhaillut omia polkujaan matkustusrajoitusten suhteen, joten poikkeamat Suomenkin hyväksymiin yleiseurooppalaisiin suosituksiin eivät valitettavasti tule enää yllätyksinä. Viime päivien farssi on luonut maahantulokäytännöistä sellaisen himmelin, että sen viestiminen niin suomalaisille kuin ulkomaalaisille matkustajille on käynyt mahdottomaksi. Eurooppalaiset kollegat suhtautuvat osa säälien, osa huvittuneena Suomen hallituksen säätöön maahantulokäytännöissä, harmittelee SMALin toimitusjohtaja Heli Mäki-Fränti.

Suurimpana uhkana ala näkee sen, että maahantulosekoilut rapauttavat Suomen maineen niin luotettavana ja yhteistyökykyisenä eurooppalaisena yhteiskuntana kuin houkuttelevana ja kansainvälisen kaupan mahdollistavana, kansainväliset vieraat ystävällisesti vastaanottavana matkailumaana.

Matkailuala näkee hyvänä sen, että omaehtoista karanteenia tai lähikontaktien välttämistä ei enää lainsäädännössä mainita. Tämän ei pitäisi myöskään näkyä finentry.fi-sivun ohjeistuksessa, jotta ulkomaalaismatkustajien vierailua Suomessa tai ulkomailla lomailleiden suomalaisten paluuta kotimaahan ei perusteettomasti hankaloitettaisi.

- Suomeen voi tulla nyt ilman karanteenia. Siihen olemme tyytyväisiä, että vaikka yhdellä negatiivisella testituloksella maahan tulevilta edellytetään aikaisintaan 3 vuorokautta maahantulon jälkeen saatua toista testiä, mitään karanteenivaatimuksia ei näihin matkustajiin enää lain mukaan kohdistu, toteaa SMALin puheenjohtaja Anne-Marjut Väänänen.

SMALin piirissä kiitellään myös Terveiden ja hyvinvoinnin laitosta esityksistä ilmaantuvuusluvun sijaan koronatilannetta paremmin kuvaavien mittareiden käyttöönotosta. Näitä olisivat esimerkiksi tehohoitoa vaativien koronapotilaiden määrä vs. paikkamäärä tai tautiin kuolleiden määrän kehitys.

- On hyvä, että maamme keskeisin terveystieteiden asiantuntijaorganisaatio on nostanut esiin koronaepidemian muuttuneen tilanteen maassamme. Varsinkin kun testausmäärät ja rokotekattavuus nousevat, ei taudin ilmaantuvuusluku ole enää käypä mittari. Tätä tosiasiaa vasten tuntuu erittäin

tarkoitushakuiselta matkustuksen vaikeuttamiselta, että hallitus päätyi maahantuloa koskevassa asetuksessa kiristämään ns. vapaan matkustuksen maiden rajan kymmeneen. Eihän tälle mittarille, saati raja-arvolle, ole enää mitään perusteita, tuskailee SMALin puheenjohtaja Anne-Marjut Väänänen.

Matkailuala on kokenut olleensa hallituksen heittopussina pandemian ajan. Erityisesti hallituksen viimeisimpien matkustusta koskevien päätösten ei olla katsottu enää perustuneen terveysturvallisuusseikkoihin. Matkailuala on koko pandemian ajan perännyt hallitukselta selkeyttä maahantulokäytäntöihin. Vielä ei valitettavasti olla maalissa.

Lisätietoja: Heli Mäki-Fränti, toimitusjohtaja, Suomen matkailualan liitto, 040 575 1303

Anne-Marjut Väänänen, puheenjohtaja, Suomen matkailualan liitto, 041 522 2322